

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2020-2021
Διαδικτυακές Εξετάσεις στην ΦΥΣΙΚΗ Ι
(09/02/2021)

Να επιλεγούν και να απαντηθούν 3 από τα 6 ισοδύναμα θέματα. Χρόνος εξέτασης: 1.5h

1ο ΘΕΜΑ

Σωματίδιο μάζας m κινείται στο επίπεδο (XY) με ταχύτητα $U_x = 8t$ ενώ μεταξύ των συντεταγμένων θέσης του ισχύει η σχέση $y^2=x$. Να βρεθούν:

- (α) Η εξίσωση της τροχιάς του $y=f(x)$.
  - (β) Το μέτρο της επιτρόχιας επιτάχυνσης.
  - (γ) Το διάνυσμα της στροφορμής του σωματιδίου αυτού ως προς την αρχή των αξόνων.
- Δίνονται για $t=2$ οι τιμές των $x=16$ και $y=-4$.

2ο ΘΕΜΑ

(α) Ένα διαστημόπλοιο διέρχεται από τη Γη κινούμενο ευθύγραμμο με σταθερή ταχύτητα $v=(4/5)c$. Μόλις 1 δευτερόλεπτο αργότερα (μετά το προσπέρασμα) σύμφωνα με το δικό του ρολόι, ο πιλότος του διαστημοπλοίου στέλνει πίσω προς τη Γη έναν στιγμιαίο φωτεινό παλμό. Να υπολογισθεί η χρονική στιγμή που ο φωτεινός αυτός παλμός θα φτάσει στη Γη σύμφωνα με τα γήινα ρολόγια, αν για τον γήινο παρατηρητή που θα λάβει το σήμα η στιγμή του προσπεράσματος αντιστοιχεί στο 0 των γήινων ρολογιών. (Θεωρήστε τη Γη σημειακή.)

(β) Αν κάνει το ίδιο και ο γήινος παρατηρητής, δηλαδή 1 δευτερόλεπτο μετά το προσπέρασμα, για το δικό του ρολόι, στείλει έναν στιγμιαίο φωτεινό παλμό προς το διαστημόπλοιο, τότε θα λάβει τον παλμό αυτό ο πιλότος του διαστημοπλοίου, σύμφωνα με τα ρολόγια του διαστημοπλοίου. (Και για το διαστημόπλοιο η στιγμή του προσπεράσματος αντιστοιχεί σε χρόνο 0.)

3ο ΘΕΜΑ

(α) Να υπολογιστεί η ροπή αδράνειας I_1 ενός ομογενούς κωνικού κελύφους, η βάση του οποίου έχει ακτίνα R και το ύψος του είναι H , γύρω από τον άξονα συμμετρίας του (τον άξονα που διέρχεται από την κορυφή του κώνου και από το κέντρο της κυκλικής του βάσης). Η μάζα του κωνικού φλοιού είναι M_1 και βρίσκεται **μόνο** στην παράπλευρη επιφάνεια του κυλίνδρου. Η βάση του κώνου απουσιάζει (ο κώνος είναι τρύπιος).

(β) Δεύτερος κωνικός φλοιός πανομοιότυπος με τον πρώτο και ομογενής, αλλά φτιαγμένος από **πιο ελαφρύ υλικό** τοποθετείται ανάποδα στον πρώτο έτσι ώστε οι κυκλικές τους βάσεις να είναι μεταξύ τους κολλημένες και τα κέντρα αυτών να ταυτίζονται (και των δύο κώνων οι βάσεις λείπουν). Ο διπλός αυτός κώνος (σαν θαλάσσια σημαδούρα) περιστρέφεται γύρω από τον κοινό άξονα των δύο κώνων. Να συγκριθούν οι ποσότητες I_1/M_1 και I_{12}/M_{12} , όπου I_{12} η ροπή αδράνειας και M_{12} η μάζα του διπλού κώνου.

4ο ΘΕΜΑ

(α) Σφαίρα ακτίνας R κρέμεται με νήμα από σταθερό σημείο, έτσι ώστε η απόσταση από το κέντρο της σφαίρας έως το σημείο ανάρτησης να είναι d . Να βρεθεί η περίοδος του εκκρεμούς. Δίνεται η ροπή αδράνειας σφαίρας γύρω από άξονα διερχόμενου του κέντρου της $I = \frac{2}{5}MR^2$.

(β) Στροφικό εκκρεμές αποτελείται από σύρμα σταθεράς στρέψης D , δίσκο μάζας M και ακτίνας R και 4 μικρές μάζες m , που είναι τοποθετημένες συμμετρικά στη περιφέρεια του δίσκου. Εκτρέπουμε τον δίσκο από τη θέση ισορροπίας στρέφοντας τον κατά γωνία φ_0 . Υπολογίστε την περίοδο της ταλάντωσης.

→

5ο ΘΕΜΑ

Πεδίο δυνάμεων στο επίπεδο περιγράφεται από τη σχέση $\vec{F}(x,y) = \lambda(x^2 + y^2)\hat{i} + \mu xy\hat{j}$, όπου λ και μ σταθερές.

(α) Προσδιορίστε τη σχέση που πρέπει να πληρούν οι σταθερές λ και μ εάν το πεδίο των δυνάμεων αυτών είναι συντηρητικό.

(β) Να ευρεθεί το δυναμικό που παράγει μια τέτοια συντηρητική δύναμη, εάν είναι επιπρόσθετα γνωστό, πως το έργο αυτής από το σημείο $A(0,0)$ στο σημείο $B(3,1)$ του επιπέδου είναι $W_{AB} = 36 \text{ J}$.

Θεωρείστε πως οι μονάδες των χωρικών συντεταγμένων είναι εκπεφρασμένες σε m και της δύναμης σε N.

6ο ΘΕΜΑ

Ομογενής κύλινδρος ύψους H και πυκνότητας ρ_c εμβαπτίζεται σε ρευστό και ισορροπεί έχοντας τη βάση του οριζόντια, μερικά βυθισμένος κατά ύψος h . Εάν η πυκνότητα του ρευστού **μεταβάλλεται** σύμφωνα με τη σχέση

$$\rho = \rho_0 (1 + \alpha x)$$

όπου x η απόσταση από την επιφάνεια του ρευστού και α θετική σταθερά.

(α) Ποιες οι μονάδες μέτρησης της σταθεράς α ;

(β) Να βρεθεί η σχέση που να υπολογίζει το βυθισμένο μέρος h συναρτήσει του ολικού ύψους H του κυλίνδρου και των πυκνοτήτων ρ_c και ρ_0 , εάν είναι γνωστή η σταθερά $\alpha = 1/H$.

(γ) Μπορεί ο λόγος πυκνοτήτων ρ_c / ρ_0 να γίνει μεγαλύτερος της μονάδας και το σώμα να επιπλέει; Ποια η οριακή του τιμή για την προηγούμενη τιμή της σταθεράς α ;

